

Sygn. akt V CO 51/20

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko M. S.
o rozwód,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 czerwca 2020 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w O. o oznaczenie sądu właściwego
do rozpoznania sprawy o sygn. akt I C (...),

**odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania
sprawy.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa K. S. o rozwód wskazując, że zachodzą podstawy do wyznaczenia sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. Podniósł, że z treści pozwu wynika, iż obie strony posiadają obywatelstwo polskie, jednakże żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania ani pobytu w obszarze właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w O., a strony zamieszkują i przebywają stale na terytorium Holandii.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 45 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo, jeżeli nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej.

Zgodnie z art. 41 k.p.c., powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Przy czym z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i takiej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. W konsekwencji dopiero w razie stwierdzenia, że żadna ze stron nie przebywa z zamiarem stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 k.c.) lub poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej ma miejsce zwykłego pobytu uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie określonym przez art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo.

W treści pozwu wskazano, że ostatnim wspólnym miejscem zamieszkania małżonków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest miejscowość D. (s. 2 pozwu), zaś ich pobyt na terytorium Holandii ma wyłącznie charakter czasowy (s. 3 pozwu). Powódka wskazała również swój adres w Polsce.

Wobec twierdzeń przedstawionych przez powódkę w pozwie nie można przyjąć, aby wystąpienie do Sądu Najwyższego z wnioskiem na podstawie art. 45 k.p.c. uzasadniała okoliczność, że obie strony zamieszkują i przebywają stale na terytorium Holandii, a w konsekwencji, iż nie można ustalić właściwości miejscowej sądu na podstawie art. 41 k.p.c. Wymaga bowiem bliższego wyjaśnienia kwestia charakteru pobytu obu stron za granicą, a w konsekwencji przesądzenia, czy ani powódka, ani pozwany nie mają nadal miejsca zamieszkania w Polsce.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw